

Juryns bedömning

Framtidens dikostall – Godås

Hushållningssällskapet

Utlåtande

Enkel byggnad med lönsam drift

Slimmad investeringsbudget, stora ytor för djuren, god djurvälstånd och rationell produktion är ledord som beskriver detta koncept. Laget har utvecklat ett otroligt enkelt stall för storskalig dikoproduktion. Lösningen för djur och skötsel är enkel med raka linjer och ger goda förutsättningar för en effektiv och lönsam drift.

Konceptet tänjer gränserna för vad som är möjligt att bygga för. Det visar på möjligheterna att utnyttja lokala byggmaterial (bergkross och virke) på ett smart sätt. Konstruktionen är anpassad till en ekonomisk livslängd på endast 15 år, bland annat genom något sämre rostskydd i stålstommen.

Slimmad investeringskalkyl kräver skicklig bygglidare

Laget presenterar ett koncept med en mycket slimmad investeringsbudget, som landar på 20 500 kr per dikoplatz (efter schablonmässigt investeringsstöd). Kalkylen ger inte utrymme för några oförutsedda utgifter. Konceptet kräver en stor insats och kunskap från jordbruksföretagaren som bygglidare. Det förutsätter också tillgång till billig byggarbetskraft.

För den jordbruksföretagare som är beredd på att ta ett stort ansvar för till exempel bygglidningen och arbetsmiljöansvar, samt avstå från entreprenörernas garantier, är detta ett exempel på rationellt byggande.

Driftkalkyl med 11 procent lönsamhet

Driftkalkylen visar en lönsamhet på 11 procent. Produktionens storlek och stödmöjligheter bidrar tillsammans med innovativa lösningar till att konceptet når lönsamhetsmålet. För att nå dit har laget valt lösningar som minskar behovet av arbete i stallet, samtidigt som dikon i så stor utsträckning som möjligt ges förutsättningar att sköta kalvningen på egen hand. Konceptet visar också ett inspirerande exempel på att använda rörflen som strömmaterial. Det finns dock vissa frågetecken kring om ventilationen är tillräcklig för att skapa ett bra inomhusklimat.

Generösa ytor för djuren

Stallet har väl tilltagna ytor för att få en fungerande ströbädd utan orimligt hög ströåtgång. Det gör det också möjligt för korna att kunna gå undan. De har även tillgång till var sin ätplatz vilket minskar stressen runt utfodring (extra viktigt om utfodringen är mer begränsad innan kalvning) och ger en jämnare utfodring och hull på dikorna.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- God lönsamhet – *rationell storskalig drift med lågt arbetsbehov*
- Låg investeringsutgift – *anpassade materialval till 15 års ekonomisk livslängd*
- Smart användning av lokala byggmaterial – *egen bergkross och lokalt virke*
- God djurvälstånd – *stora ytor per djur med ströbädd*
- Klimatsmart logistik – *minimerade inomgårdstransporter*

Jurymedlemmar

Mattias Wistrand, jordbruksföretagare med dikoproduktion

Johanna Bengtsson, vd, Svensk Köttprövning AB

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrån i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Tävlingen och denna konferens är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.